

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXIV. Modus quo Athei, qui nullam fidem & religionem agnoscunt,
ad fidem perducendi sunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

clesiam, non habent hic Christum Pastorem. Quia Pastor non est, nisi gregis unius (qui est Ecclesia) juxta illud Joan. 10. *Fiet unum ovile, & unus Pastor.* Quisquis ergo non est de grege illo, non est de ovibus Christi. Ergo ab ipso non ducetur in pacua felicitatis aeternae.

311 Probat 4°. variis similitudinibus, seu figuris, ex S. Scriptura petitis. Prima petitur ex arca Noë, quae figura fuit Ecclesiae: sicut ex toto genere humano nullus salvatus fuit, nisi qui fuit in arca Noë, extra quam nullus mortem evadere potuit; sic ex toto genere humano nullus salvatur, nisi qui est in Ecclesia, extra quam nullus mortem aeternam evadere potest.

312 Secunda petitur ex domo Raab meretricis, per quam Ecclesia pariter figurata fuit. Sicut enim domus Raab multorum virorum prostibulum fuit; sic Ecclesia gentium, prostibulum fuit multorum demoniorum, & idolorum. Et sicut Raab ex impudica & infideli, per receptionem exploratorum fidelium, facta est fidelis & casta; sic gentilitas, per receptionem Apostolorum, aliorumque fidei praedicatorum, facta fuit fidelis & sancta. Quod ergo Josue 2. dictum est ad Raab, *patrem tuum, & matrem tuam, & fratres tuos, & totam domum patris tui, colliges ad teipsum in domum tuam; omnis qui exierit ostium domus tuae foras, reus sibi erit mortis suae:* significat quod sicut nullus de Hierico mortem evasit, nisi qui in domo Raab inventus fuit, extra quam omnes perierunt; sic nullus hodie mortem aeternam evadit, nisi qui invenitur in Ecclesia, extra quam omnes pereunt.

313 Tertia petitur ex veteri ritu comedendi agnum Paschalem: totum namque comedere oportebat in una domo, nihilque illius extra comedi poterat: *In una domo comedatur, nec efferretis de carnibus foras.* Exodi 12. Omnia illa, quaecumque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt. .... Per illam ergo figuram allegoricè significatur, quod sicut ad participationem agni nullus admittebatur extra unam illam domum; sic ad participationem veri agni, id est Christi, per quem est salus nostra, nullus admittitur extra unam Ecclesiam.

314 Aliis figuris Evangelicis idipsum amplius potest roborari: utique adolescentis, qui è paterna domo egressus, in extremas calamitates incidit, à quibus liberari non potuit, nisi in paternam domum revertendo. Luc. 16. Item operariorum illorum, quorum nullus denarii mercedem accepit, nisi qui in vinea laboravit. Matth. 20. Item mulieris, quae drachmam perditam non quaerit in agro; non in foro; non in plateis, non in domo aliena; sed in sua. Luc. 15. Quia drachma gratiae perditae non recuperatur extra Ecclesiam, nec in coetu Judaeorum, nec in Conciliabulis Lutheranorum, Calvinistarum, &c. sed in sola vera Ecclesia.

Merito proinde S. Augustinus in Psal. 54. 315 explicans verba illa, *inter multos erant mecum*, ostendit, quod licet haeretici & schismatici in multis conveniant nobiscum, quis tamen extra Ecclesiam sunt, salvari nequeunt. .... *In multis (inquit) erant mecum: Baptismum habebamus utique, in eo erant mecum. Evangelium utique legebamus, erant in eo mecum. Festa Mariarum celebrabamus, erant ibi mecum. Pascha solemnitatem frequentabamus, erant ibi mecum. Sed non omnino mecum: in schismate non mecum, in haeresi non mecum. In multis mecum, in paucis non mecum. Sed in his paucis, in quibus non mecum, non eis profuerunt multa in quibus mecum. Etenim, Fratres, videte quam multa enarravit Apostolus Paulus: unum dixit, si defuerit, frustra sunt illa. Si linguis hominum loquar & Angelorum (ait) si habeam omnem prophetiam, & omnem fidem, & omnem scientiam, si momes transferam, si distribuam omnia pauperibus, si tradam corpus meum, ita ut ardeat. Quam multa enumeravit? His omnibus multis desit una charitas, omnia illa nihil prosunt, cum omnibus illis nihil se esse Apostolus contestatur.*

Sed quid, si quis credat fundamentalia, 316 quae sunt in Symbolo, numquid hoc ad salutem sufficit, sicut dicunt Calvinistae num. 276. relati: Sufficere negat Augustinus epist. ad Catholicos de testimonio contra Donatistas: *Quicumque (inquit) credunt quidem, quod Jesus Christus, ita ut dictum est, in carne venerit, & in eadem carne, in qua natus, & passus est, resurrexerit, & ipse sit Filius Dei, apud Deum, & cum Patre unum, & incommutabile, vivum Patris Verbum, per quod facta sunt omnia; sed tamen ab ejus corpore, quod est Ecclesia, ita dissentiant, ut eorum communio non sit cum toto corpore, quaecumque diffunditur, sed in aliena parte separata inveniantur; manifestum est eos non esse in Catholica Ecclesia, nec in salutis via. Nam, ut addit epist. 162. ad populum factionis Donatianae: quisquis ab hac Ecclesia Catholica fuerit separatus, quantumlibet se laudabiliter vivere existimet, hoc solo scelere, quod à Christi unitate disjunctus est, non habebit vitam, sed ira Dei manet super eum.*

CAPUT XXIV.

Modus quo Athei, qui nullam fidem & religionem agnoscunt, ad fidem perducendi sunt.

317 **I**Psis ante omnia inculcanda est necessitas religionem aliquam amplectendi, hoc modo: Extremæ dementiae est, se evidenter exponere periculo periculorum omnium periculosissimo, periculo utique horrendorum suppliciorum, per totam aeternitatem, si periculum istud vitari queat. Hoc vos facitis. Ergo. Major per se evidens est: si quid enim prudentia, si quid sapientia di-

Et, illud maximè, quòd homo non debeat sibipſi eſſe uſque ad eò inimicus, ut nolit ſe à tantis malis ſecurum reddere, ſi poſſit. Minor ſic oſtendenda eſt: vos nullum Deum agnoſcitis, nullum colitis, nec ulli vos ſubjicere vultis, nec tamen habetis certum & evidens argumentum, quòd Deus non ſit: ſunt autem talia argumenta quòd Deus ſit, ut iis innumeri ſapientiſſimi homines convicti, imò & omnes nationes univerſe terræ, id pro certo & indubitato habeant, & ſemper habuerint. Sine manifeſta verò ſtultitia aſſerere non poteſtis, certum & indubitatum eſſe id, cujus oppoſitum certum & indubitatum habent, ſemperque habuerunt innumeri ſapientiſſimi homines, & omnes mundi nationes, niſi ſaltem, ad id aſſerendum, certum & evidens argumentum habeatis. Tale verò non habetis, ſed ea omnia, quæ profertis, majori facilitate ſolvuntur, quàm ea quæ contra vos proferuntur. Igitur ut minus dubitare debetis, an Deus ſit. Non dubitare enim, ubi tanta eſt dubitandi ratio, non eſt hominis ſequentis naturale lumen, ſed cervicoſam ſuam voluntatem. Quod profectò facere in re tam periculosa non eſt ratione utentis, ſed abutentis in ſuam perniciem. Hoc ipſo verò quòd dubitare debetis, an Deus ſit: lumen rationis evidenter dicat, Deum à vobis agnoſcendum, & aliquà religione colendum. Si enim hoc feceritis, ſive Deus ſit, ſive non ſit, ab omni periculo tuti eritis. Si autem non feceritis, & Deus ſit, manifeſto periculo expoſiti eritis, incurrendi vindictam ipſius, æternaque ſupplicia, quæ iis minatur, & infligit, qui ipſum nec colunt, nec recognoſcunt. Si enim Deus ſit, juſtus eſt. Unicuique proinde retribuit ſecundùm quod meretur. Quid autem aliud meretur homo, qui Deo ſubjici non vult, nec ipſum colere, & recognoſcere, niſi reprobationem ipſius, æternamque maledictionem, ſuppoſita aliunde immortalitate animæ, quam ab ipſis practicè recognoſcendam eſſe, ſimili ferè argumento pariter oſtendendum eſt. Atqui è duobus extremis hujusmodi, quorum unum ab omni periculo ſecurum eſt, alterum ejuſmodi periculo manifeſtè eſt expoſitum, lumine naturæ evidens eſt illud eligendum, quod à tanto periculo tutum eſt ac ſecurum. Cùm nihil evidentius ſit, quàm dementem eſſe, ſuique amore deſtitutum, qui periculum tantum declinare non vult, cùm poſſit.

318 Sic inculcatà iſtis neceſſitate recognoſcendi Deum, ipſumque religione aliquà colendi, oſtendendum eſt, quamlibet non ſufficere (per ea quæ dixi cap. 22.) ſolamque Chriſtianam eſſe veram (per ea quæ dicam capite ſequenti,) ſolam proinde per quam Deus eſt colendus, & per quam poteſt obtineri ſalus.

CAPUT XXV.

Modus quo prædicti, ſimulque Pagani, & Judæi perducendi ſunt ad Religionem Chriſtianam.

AD eam amplectendam partem argumentis inducendi ſunt, quibus capite 27. probabitur falſitas religionis Paganicæ & Judaicæ. Partim iis, quibus oſtenditur Chriſtianam eſſe veram; argumentis (inquam) petitis à Chriſtianæ religionis Authore; ab excellentia doctrinæ quam prædicavit; à modo propagationis illius; ab effectibus quos religio Chriſtiana cauſavit in mundo; à diuturna, nec unquam interrupta continuatione illius, à ſeptemdecim & amplius ſæculis, inter horrendas perſecutiones; ab innumerabili multitudinè ſæclorum utriuſque ſexûs, qui veritatem illius ſanguine ſuo teſtati ſunt; à miraculis editis in confirmationem illius; à vaticiniis quibus eadem religio pluribus antè ſæculis prædicta fuit. Quæ omnia, ſaltem collectim ſumpta, ſufficiunt, & pluſquam ſufficiunt ad cordatum quemque convincendum de veritate Chriſtianæ religionis. Quæ profectò ſi vera ſit, ſola vera eſt: cùm alias omnes reprobet ut falſas, iisque contradicat, nec plura ſibi invicem contradicentia poſſint ſimul eſſe vera.

Primum itaque argumentum pro veritate Chriſtianæ religionis petitur ab Authore, ſeu Fundatore illius, qui fuit Chriſtus Jeſus. Fieri enim non poteſt quòd ea religio falſa ſit, quæ Authorem habet tantæ ſanctitatis, ut nullus unquam potuerit ipſum verè arguere de peccato, cui ipſimet adverſarii teſtimonium reddiderunt, quòd viam Dei in veritate doceret; qui ſe Deum (ad eoque Veritatem falli & fallere neſciam, Deique Filium probavit, non ſolum admirabili vitæ ſanctimoniam, ſed & ſtupendis miraculis, factis in confirmationem veritatis, quam docebat; qui etiam multis Prophetarum, & Sybillarum vaticiniis, pluribus antè ſæculis prænuntiatus fuit tamquam verus Meſſias, & Legiſlator à Deo miſſus, prout videre eſt Genef. 48. Danielis 9. & in prophetia Iſaiæ, ferè per totam, & perſpicuum eſt ex oraculis Sybillarum, quibus omnia vitæ Chriſti myſteria tantâ certitudine prædicantur futura, ut narrentur tamquam præterita; ipſius videlicet incarnatio, baptiſmus, miracula, quinque panum multiplicatio, prædicatio, paſſio, reſurrectio, & in cælum aſcenſio, prout in Evangelio recenſentur. Audiantur Sybillæ, Delphica & Phrygia.

Impingent illi colaphos, & ſpua ſceleftis Iſraël à labiis, neque non & fellis amaræ